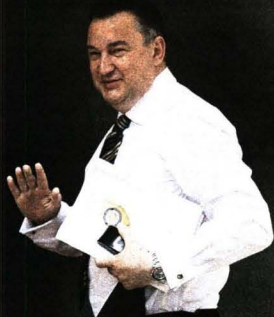

RAZGOVOR S MINISTROM UNUTARNJIH POSLOVA

• ZAŠTO SAM OLIVERA GRBIĆA IMENOVAO SVOJIM SAVJETNIKOM?

- Meni takvi savjetnici, sklonjeni s operativnih funkcija, nisu potrebni. Zbog postojećeg zakona morao sam ga rasporediti na najvišu moguću rukovodeću dužnost. Da nisam s Oliverom Grbićem postigao dogovor o savjetničkom mjestu, morao bih ga postaviti na neku načelničku poziciju

RANKO OSTOJIĆ

Osuđen sam na Karamarkove ljude

A TAKO ĆE BITI SVE DOK NE DOĐE DO PROMJENE ZAKONA O POLICIJI

Što je do sada uspio napraviti, a što nije? Tko i zašto pruža otpor novom prijedlogu Zakona o policiji? Zašto je zabranio desničarski skup u Zagrebu? Postoji li sukob s Državnim odvjetništvom? Razgovarala Jelena Lovrić

ČETIRI MJESECA NAKON PREUZIMANJA RESORA

R

anko Ostojić, ministar unutarnjih poslova, djeluje prilično entuzijastično. Premda se u ustrojavanju svog resora sudario s ne očekivanim problemima. Otpor nužnim promjenama pružaju zatečene strukture, koje je HDZ-ova vlast u MUP-u osam godina binetirala, ali i Bruxelleski inspektori koji su upravo napustili Hrvatsku, nakon što su sa svojim domaćinima tri dana temeljito pretresali situaciju. Po kadrovskoj komisiji Ostojićev je ministarstvo staro, nepromijenjeno, ali ministar stalno gura neke inovacije. Pokazuje nam grafikon koji dokazuje da je policija imala najlošije rezultate onda kad su u nju upumpavana najveća sredstva. Priča o srednjim, o otkazivanju službenih automobila i prvi put videolinkom sazvanom kolegiju. Za pet tisuća kuna postavljen je sustav koji ministru omogućava da u svakom trenutku održi sastanak sa svim načelnicima policijskih uprava, bez putovanja, bez dnevnica, bez gubljenja vremena.

● **Kako je bilo vratiti se u Ministarstvo unutarnjih poslova nakon osam godina?**

- Kao da sam došao kući. Nisam uopće izgubio kondiciju. Pogotovo zato što sam zadnje četiri godine bio predsjednik saborskog Odbora na unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost.

● **Preuzeli ste Ministarstvo prije četiri mjeseca. Ali u MUP-u navodno još daleko status quo. Kao da smjene vlasti u državi nije ni bilo. Je li istina da je gotovo sva kadrovska struktura bivšeg ministra Karamarka ostala netaknuta?**

- Osim pomoćnika, koji su imenovani kao državni dužnosnici, sve je drugo naslijeđeno. Dok ne dođe do promjene zakona o politici, nemoguće je značajnije mijenjati kadrovsku strukturu MUP-a. Prije izbora podijelila su se najviša policijska zvanja, i to mimo bilo kakve procedure, pa se u nekim slučajevima preskakalo i po nekoliko, četiri, pet, čak i sedam stepenica, s ciljem da se u slučaju gubitka izbora određeni ljudi zadržati na visokim položajima. Namjeravam maksimalno iskoristiti velike profesionalne resurse koji već postoje u politici. Vidim ih prije svega među 700 zaposlenika koji su se žalili na diskriminacijsku praksu nezasluzenog dodjeljivanja policijskih zvanja milijunima bivše vlasti.

● **Ipak ste uspjeli smijeniti neke HDZ-ove, odnosno Karamarkove kadrove, pa i vrlo problematičnog ravnatelja policije Olivera Grbića, ali tako da ste ih postavili za svoje savjetnike, što je u javnosti primljeno s iznenađenjem i neodobravanjem.**

- Savjetnička staza slono-

va, rezervirana za bivše visokopozicionirane dužnosnike, postojala je u MUP-u i prije mog dolaska. Meni takvi savjetnici, skloniji s operativnih funkcija, nisu potrebni. Pitanje kako sam bivšeg ravnatelja policije mogao postaviti za savjetnika posve je logično. Ali bilo je to jedino moguće rješenje. Zbog postojećeg zakona, morao sam ga rasporediti na najvišu moguću rukovođenu dužnost. Da s njim nisam postigao dogovor o savjetničkom mjestu, morao bih ga postaviti na neku načelničku poziciju.

● **Znači, smjena uz pomoć unapređenja? Obuhvaća li dogovor s Grbićem i obustavljanje istrage brojnih indicija da je osobno konstruirao kaznene prijave protiv nekih opozicijskih, prije svega SDP-ovih čelnika?**

- Ni jedna funkcija ne isključuje provjeru. Sve informacije koje su upućivale na zloupotrebu položaja i ovlasti bit će provjerene.

● **Donošenje novog zakona o politici, uvjet za središnje biraličko povjerenstvo, ali to je u međuvremenu upravljala Hrvatskom, na tom planu ništa nije napravila.**

• JESAM LI PROTIV ISTOČNE KOMUNISTIČKIH ZLOČINA?

Mislim da je pogrešno prioritarno rješavati slučajeve iz Drugog svjetskog rata, a zaboravljati recentna neriješena ubojstva. Istraga tih, kako ih zovu, komunističkih zločina počela je u vrijeme Račanove Vlade, dok sam ja bio ravnatelj policije. HDZ-ova vlast, koja je u međuvremenu upravljala Hrvatskom, na tom planu ništa nije napravila.

na o politici, koji je, kako kažete, uvjet za organizacijski i kadrovski prestavljanje policije, rasteže se zbog Europske komisije, koja vašem prijedlogu navodno zamjera preveliku politizaciju?

- Prijedlog zakona o politici proslijedili smo Europskoj komisiji na mišljenje, što je naša obaveza. U višednevnom posjetu Hrvatskoj Bruxellesko je povjerenstvo u razgovoru s našim stručnjacima čekiralo svoje primjedbe i u ukupno 129 na kraju ih vratilo na svega desetak. Ne mogu prejudicirati finalno mišljenje, ali smatram da će naši argumenti ipak biti prihvaćeni. Mora se imati na umu da ide teško i sporo i zato što je Europska komisija u znatnoj mjeri sudjelovala u stvaranju lani donesenog zakona, pa ga je zato vrlo nesklona mijenjati.

● **Velikih je otpora bilo i u**

Pred Saborom i Vladom moći će se prosvjedovati, ali nitko nema namjeru prebrojavati 1500 ljudi, ali na taj prostor veće množstvo jednostavno ne može stati

Hrvatskoj. Iz policije, ali i iz nevladnog sektora.

- Prijedlog zakona dočekan je na nož, prije svega od onih koji žele produljiti i sačuvati situaciju naslijeđenu od bivše vlasti, što uključuje i mnoge nezasluzeno visoke položaje i zvanja. Dio sindikata podupire je stari zakon zato što im on osigurava poziciju kakva nigdje drugdje ne postoji: sudjelovanje u biranju rukovođene policijskog kadra ili otpremnine u visini deset plaća, što je bivša vlast ozakonila, ali je nasljednicima ostavila da to provedu.

● **U dijalogu s nevladinim organizacijama vrlo brzo ste otklonili optužbu da ste na policiju pokušava staviti politička šapa. Otišli ste na otvorenu raspravu u Kuću ljudskih prava, prihvatili ste više primjedbi i sugestija...**

- Normalno! Smatram da je dijalog nužan i koristan. Pokušavamo se maksimalno otvoriti i transparentno funkcionirati. Prijedloge zakon- skih rješenja objavljujemo na

našem webu. Zanimna nas mišljenje zainteresirane javnosti. U neposrednim razgovorima razjasnili smo velik dio dilema. Osobno idem u Sabor i u saborske odbore predstaviti i braniti izvještaje o radu policije. Podsjetit ću da je sadašnji, HDZ-ov zakon, donesen bez ikakve javne rasprave, u hitnoj proceduri. Nitko od onih koji nam prigovaraju nije se bunio. Mislim da je jako dobro što javnost sada pokazuje živu zainteresiranost.

● **I pri izradi zakona o javnom okupljanju prihvatili ste više zahtjeva civilnog društva?**

- Osam je godina Markov trg bio zabranjen za bilo koju vrstu prosvjeda. Sada ga otvaramo, ali on svojom veličinom nije mjesto za velika okupljanja. Pred Saborom i Vladom moći će se demonstrirati, ali ne ugrožavajući normalno funkcioniranje tih institucija. Odlučili smo prihvatiti sve zahtjeve koji se mogu ugraditi, iako će se neke stvari zbog toga teže organizirati. Nitko nema namjeru prebrojavati 1500 ljudi, ali na taj prostor veće množstvo je jednostavno ne može stati.

● **Istodobno, donijeli ste zabranu održavanja jednog ultradesničarskog skupa.**

- Policija mora osigurati pravu na prosvjed svakome, ali ne može dopustiti blokade koje onemogućavaju normalan život. Zakonom je propisano da je moguće zabraniti okupljanja koja zagovaraju bilo kakav oblik nosivosti, a što je HCSP danima prije skupa najavljavao i prakticirao.

Neprihvatljivo je da se 25 posto policijskih kaznenih prijava na kraju odbaci. Taj podatak signalizira da je između policije i Državnog odvjetništva dosad često bilo razmišljanje

● **Spremate još jedan zakon, onaj o prebivalištu, što je uvjet za središnje biraličko povjerenstvo. HDZ-ova je vlast više puta najavljivala da će ga donijeti, ali svaki je put odustala.**

- Ne samo da su najavljivali, nego je zakon dva puta bio pušten u saborsku proceduru. Ali HDZ nije imao snage ni hrabrosti da ga usvoji. Zadržali smo najveći dio prethodnih rješenja, s malom doradom. Zakon će se brzo naći u Saboru. Cilj je onemogućiti ono što se dosad redovito događalo: da su na mnogim adresama prijavljeni fantomski stanovnici, pa Hrvatska zapravo ne zna koliko ljudi živi unutar njezinih granica. Želimo je policiji omogućiti da sa sigurnošću utvrdi stanje na svakoj adresi. Tako će građani Hrvatske napokon dobiti ono što odavno traže i što je minimum svake uređene države: srednji biralički popis. Predviđamo da će se već idući lokalni izbori provesti u uvjetima bitno drukčijim od sadašnjih. Bez duhova na biraličkim listama i bez sumnji u legitimnost izbornih rezultata.

● **Osim središnja biraličkog popisa, kakve su još**

Bosni i Hercegovini, a imaju hrvatske dokumente i fiktivno su prijavljeni na nekoj ovdajšoj adresi radi korištenja određenih socijalnih prava. Svojedobno se tvrdilo da će ukidanje takve mogućnosti dovesti do masovnog iseljavanja bosanskih Hrvata u Hrvatsku. Bojite li se takvih prijetnji i pritiska?

- Ne bih htio prejudicirati stvari, neka Sabor donese odluku, ali vjerujem da smo svjesni neodrživosti modela po kojem pojedinci ili određene grupacije socijalna prava ostvaruju u zemlji s kojom osim fiktivne adrese nikakve druge veze nemaju. Nikome nije namjera stimulirati bilo kakvo preseljavanje, ali ne treba podržavati ni situaciju lažnog prijavljivanja boravišta samo zato da bi se iskoristila neka prava, premda se ne preuzimaju baš nikakve obaveze što ih imaju oni koji u Hrvatskoj zaista i žive.

● **Analizirali li se veliki procesi koji se trenutno vode pred hrvatskim sudovima, čini se da je najveći dio posla odradilo Državno odvjetništvo, a ne policija.**

- Konstatacija je točna. USKOK je uspio, zahvaljujući prije svega alatima koje je dobio novim Zakonom o kaznenom postupku, pokrenuti čitavu lavinu procesa, a policija je zamenarila istraživačku djelatnost, prirodnu ulogu u otkrivanju nezakonitih djela i nalaženju počinitelja. Sada smo na sastancima s načelnicima policijskih uprava definirali kompletnu proceduru koju bi trebala pomoći da i policija ubuduće uspješnije odraduje dio tog posla.

● **U nekim slučajevima nesuradnje i razilaganje policije i Državnog odvjetništva bili su vrlo vidljivi?**

- Točno! Sada radimo na intenziviranju međusobnih odnosa i suradnji, jer model ping-ponga i konkurencija između policije i Državnog odvjetništva sigurno nisu rješenje. Rezultat tek treba vi-

• TKO JE PROTIV PRIJEDLOGA ZAKONA O POLITICIJI?

Dio sindikata podupire je stari zakon zato što im on osigurava poziciju kakva nigdje drugdje ne postoji: sudjelovanje u biranju rukovođene policijskog kadra ili otpremnine u visini deset plaća, što je bivša vlast ozakonila, ali je nasljednicima ostavila da to provedu.

reperkusije? Jer HDZ-ova se vlast nije usudila ući u takvo rasiščavanje iz sasvim konkretnih razloga.

- Ne želim nikog stigmatizirati, ali moramo poći da svaki građanin Hrvatske ima samo jednu adresu. Dosad je bilo moguće da se s dvije osobne iskaznice prebiva na različitim adresama. Nikome neće biti uskraćeno pravo da bude hrvatski državljanin, da ima hrvatsku putovnicu, ali nitko ne može biti u prilici da svoja prava iskoristi javno ovdje, drugi put ondje, iako mu kad odgovara. Svatko će se morati odrediti gdje zaista živi.

● **Riječ je o ljudima koji najčešće žive u susjednoj**

zastarijevaju. Načelno mislim da je pogrešno prioritarno rješavati slučajeve iz Drugog svjetskog rata, a zaboravljati recentna neriješena ubojstva. Također bih posjedio da je istraga tih, kako ih zovu, komunističkih zločina počela u vrijeme Račanove Vlade, dok sam ja bio ravnatelj policije. Postoje i odluka Vlade iz tog mandata. HDZ-ova vlast, koja je u međuvremenu upravljala Hrvatskom, na tom planu ništa nije napravila, osim što je izvela predstava u nepotrebnim i promašenim hapšenjem gospođina Boljkovca. Za privođenje osobe na štakama angažirani su specijali. Ne prejudiciram je li netko kriv ili nije, ali takvo postupanje i politizacija slučaja nepripremjeni su i nedopušteni.

● **Slijedom funkcije ministra unutarnjih poslova sada koordinirate i radom sigurnosno-obavještajnih službi. Kako je raditi taj posao s obzirom na to da su vas te službe svojedobno proglasile stranim špijunom, a u njima se u međuvremenu nije bogzna što promijenilo?**

- Ne bih se s tim složio. Bez obzira na ono što sam osobno prošao, mislim da su se stvari ipak jako promijenile. Definitivno su, vjerujem, prošla vremena u kojima se moglo dogoditi da nekome trebaju tri godine da bi me proglasio najvećim sigurnosnim problemom Republike Hrvatske i da bi onda nakon dva tjedna zaključio da to više nisam. Neću tvrditi da ne postoje neke zlorabe. Neću reći da sigurnosnom sustavu ne trebaju određene reforme. Ali najveća se promjena već dogodila. Dogodila se ovom trenutku kad su službe prestale kreirati i dirigitirati unutarnje političke događaje i procese.

● **Govorili smo o kadrovskim promjenama u politici. Hoće li u i sigurnosno-obavještajnim službama biti kakvih promjena?**

- Bit će promjena, ali nema potrebe za bilo kakvom žurbom. Uostalom, uskoro ističu određeni mandati, pa će predsjednik Josipović i premijer Milanović donijeti odluku. Ne želim biti uzimati pravo koje nemam. To nije moj posao, ali mislim da u ovom trenutku sigurnosne službe nisu prioritet.

● **Uskoro ćete, koliko znam, dobiti novog glasnogovornika. Dogovorili ste da taj posao preuzme novinar Duško Miljusić. Ima li ta odluka i neku simboličku poruku? Jer svi znamo da je Miljusić premlaćen zbog svog hrabrog pisanja o kriminalu u Hrvatskoj i da počinitelji tog nasilja do danas nisu uhvaćeni, premda je vaš prvotni nekoj od dodatnih pluseva. U Miljusiću profesionalnost, poštenje i posvećenost temama koje su nam zajedničke.**

- Obecao sam da ću dovesti civilna na mjesto glasnogovornika i sad to i ostvarujem. Nisam se rukovodio simboličkim razlozima, ali to može biti jedan od dodatnih pluseva. U Miljusiću profesionalnost, poštenje i posvećenost temama koje su nam zajedničke.